

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-**2405**
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

.04/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 16.06.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23784 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE'ye ait 7/14943, Gaziantep Milletvekili Yaşar AĞYÜZ'e ait 7/14944, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/14945, 7/14946, 7/14947 ve Denizli Milletvekili Ali Rıza ERTEMÜR'e ait 7/14948 Esas No'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/14943 (1 sayfa)
- 2-Görüş 7/14944 (1 sayfa)
- 3-Görüş 7/14945 (4 sayfa)
- 4-Görüş 7/14946 (2 sayfa)
- 5-Görüş 7/14947 (3 sayfa)
- 6-Görüş 7/14948 (4 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : A.Rıza ERTEMÜR

Denizli Milletvekili

Esas no : 7/14948

Ülkemizin geleneksel ürünlerinden olan ve tarımımızın bel kemiği sayılan buğday üretiminde, tarımsal girdilerinde yaşanan aşırı yükselme, ürün fiyatlarının yerinde sayması, desteklemelerin yetersizliği ve yanlış tarım politikaları nedeniyle ciddi azalma meydana gelmiştir. En büyük sorunlardan biri de hem işletme büyüklüğü hem de buğday veriminde AB ülkelerinin çok altında oluşumuzdur. AB Ülkeleri ortalaması buğday ekilen 1 Hektar arazide ortalama verim 4,8 ton iken ülkemizde ise bu rakam 2 tondur. Yine AB'de, buğday üreten ortalama bir işletmenin büyüklüğü 17,4 Hektar iken Türkiye'de bu rakam 6,1 Hektardır. Bu verimlilik düşüklüğü nedeniyle, ortalama bir işletme sahibinin bir yılsonunda elde ettiği gelir, AB'de Türkiye'dekinin 6 katıdır.

Avrupa Birliği ile Ülkemizi kıyasladığımızda AB çiftçisinin başta girdi destekleri olmak üzere önemli oranda devlet desteğinden yararlandığı, bu sayede birikim yaparak üretim teknolojisini geliştirebildiği gözlenmektedir.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından; 2010 - 2011 üretin sezonu için açıklanan buğday taban fiyatları Anadolu Kırmızı Ekmeklik Sert Buğday için Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında ton başına 550 lira, Eylül ayında 560 lira, Ekimde 570, Kasım ayında ise 580 lira olacak.2010 - 2011 üretin sezonu için açıklanan buğday taban fiyatları üreticinin beklentilerinin altında kalmıştır.

Konuyla ilgili olarak;

SORU 1) Ülkemizin 2009-2010 yılları arasında toplam buğday üretimi ne olmuştur? Ürünlere göre dağılımı nedir? İllerimize göre dağılımı nedir?

SORU 2) Ülkemizin 2009-2010 yılları arasında buğday ekim alanı ne kadardır? Bir azalma söz konusu ise sebepleri nelerdir? Ne tür önlemler alınacaktır?

SORU 3) 2009-2010 yılları arasında toplam buğday ithalatı ve ihracatımız ne olmuştur? Ülkelere göre dağılımı ve toplam tutarı nedir?

CEVAP 1-2-3) : TÜİK'ten alınan verilere göre ülkemizin 2009 yılı buğday üretimi 20,6 Milyon tondur. Bu miktar yurtiçi tüketim için yeterli olmakla beraber Türkiye'nin buğday ithalatı da bulunmaktadır. Ancak Türkiye, dünyanın en önemli un ihracatçısı ülkelerinden biridir ve aşağıdaki tablolarda görüleceği üzere buğday ithalatının önemli bir bölümünü, mamul madde ihraç eden firmaların yaptıkları ihracata binaen dahilde işleme rejimi kapsamında yaptıkları ithalat oluşturmaktadır.

Bununla birlikte, 02 Haziran 2010 tarihinde Bakanlığımızca,TMO hububat alım fiyat ve politikalarına ilişkin olarak, dahilde işleme rejimi kapsamında daha önce 4,5 ay olarak (1 Mayıs-15 Eylül) uygulanacağı duyurulan mamul madde ihracatı öncesi buğday ithalat yasağının 1 Mayıs 2011'e kadar uzatılması öngörülmüştür.

Türkiye 2005 yılından itibaren 10,5 milyon ton civarında ithalat yapmışken aynı dönemde 2,15 milyon ton ihracat ve 14,6 milyon ton buğday karşılığı mamul madde (un, makarna, bulgur ve irmik, bisküvi vs) olmak üzere toplam 16,7 milyon ton ihracat gerçekleştirilmiştir. 2007 ve 2008 yıllarında yaşanan kuraklığa rağmen 2005-2010 yılları arasında 7,2 milyon ton civarında ihracat fazlalığı ortaya çıkmıştır.

BUĞDAY

YILLAR	ÜRETİM (TON)	İTHALAT MİKTARI (TON)	İTHALAT DEĞERİ (000/USD)	İHRACAT MİKTARI (TON)	İHRACAT DEĞERİ (000/USD)
2009	20.600.000	3.392.062	901.707	301.505	60.658

Kaynak: TÜİK, DTM

2009 YILI BUĞDAY ÜRETİM MİKTARI (TON)

İL	ÜRETİM MİKTARI(TON)
Adana	788.778
Adıyaman	277.460
Afyon	347.260
Ağrı	175.297
Aksaray	302.936
Amasya	375.219
Ankara	1.156.461
Antakya	412.276
Antalya	298.411
Ardahan	29.094
Artvin	134
Aydın	120.890
Balıkesir	373.249
Bartın	26.247
Batman	191.767
Bayburt	42.911
Bilecik	73.836
Bingöl	32.269
Bitlis	69.186
Bolu	114.139
Burdur	167.341
Bursa	292.966
Çanakkale	270.673
Çankırı	186.736
Çorum	612.893
Denizli	230.399
Diyarbakır	963.810
Düzce	23.778
Edirne	622.973
Elazığ	110.666
Erzincan	118.686
Erzurum	142.612
Eskişehir	374.266
Gaziantep	236.663
Giresun	13.737
Gümüşhane	28.431
Hakkari	19.043
Iğdır	64.844
Isparta	101.392
İstanbul	134.711
İzmir	143.864
K.Maraş	436.964
Karabük	26.776
Karaman	178.927
Kars	49.913
Kastamonu	132.484
Kayseri	296.490
Kırıkkale	307.036
Kırklareli	362.672
Kırşehir	273.310
Kilis	34.864
Kocaeli	68.686
Konya	1.696.166
Kütahya	307.233
Malatya	126.667
Manisa	230.736
Mardin	380.201
Mersin	244.370
Muğla	122.689
Muş	139.782
Nevşehir	236.382
Niğde	146.818
Ordu	7.606
Osmaniye	267.416
Rize	0
Sakarya	49.673
Samsun	343.987
Silivri	167.086
Sinop	41.939
Sivas	531.367
Sanlıurfa	1.189.346
Şırnak	233.610
Tekirdağ	607.620
Tokat	327.716
Trabzon	0
Tunceli	23.573
Uşak	126.492
Van	114.866
Yalova	3.660
Yozgat	821.929
Zonguldak	32.444
GENEL TOPLAM	20.600.000

SORU 4) Türk çiftçisinin tekrar üretir hale getirilmesi konusunda bir çalışma var mıdır?

CEVAP 4) Bakanlığımız tarafından çiftçilerimizin desteklenmesi amacıyla her yıl 23 üründe destekleme prim ödemesi yapılmaktadır.

Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline Göre 2010 Yılı Hububat Ürünlerine Destekleme Primi Buğday için 5 Kr/Kg' dır.

SORU 5) Tarımımızı olumsuz yönde etkileyen yüksek girdi fiyatları konusunda, zirai ilaç, gübre, ürün desteği, vergi indirimi gibi uygulamalarla indirim sağlanması konusunda bir çalışma var mıdır?

CEVAP 5) Artan gübre ve mazot fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilere ürün gruplarına göre değişen miktarda alan bazlı olarak 2005-2010 yılları arasında toplam 2 milyar 174 milyon TL gübre destekleme ödemesi, 2003-2010 yılları arasında 2 milyar 975 milyon TL'de mazot destekleme ödemesi yapılmıştır. Böylece, ortalama olarak çiftçilerimizin gübre maliyetinin % 13'ü, mazot maliyetinin ise % 17'si karşılanmıştır.

SORU 6) Maliyetleri azaltmak ve verimi artırmak için, tarım sektöründe işletme büyüklükleri artırmaya yönelik olarak; arazi toplulaştırılması, kooperatifleşme ve yatırım teşvikleri konusunda yapılan çalışmalar nelerdir?

CEVAP 6) 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 17 inci maddesindeki Arazi Toplulaştırılması ve dağıtımını düzenlemek amacıyla hazırlanan "Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Arazi Toplulaştırılmasına İlişkin Tüzük" 24.07.2009 tarih ve 27298 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu tüzük ile ilk defa Bakanlığımız kontrolünde il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile tarımsal amaçlı faaliyette bulunan kooperatifler, birlikler gibi tüzel kişilikler veya diğer kamu kuruluşlarına özel arazi toplulaştırma yapma imkanı verilerek toplulaştırma faaliyetlerine hız kazandırılması sağlanmıştır. Bugüne kadar adı geçen Tüzük kapsamında değişik illerimizde toplam 179.709 hektar alanda, 17 adet toplulaştırma projesi Bakanlığımıza uygun görülerek Resmi Gazete'de ilan edilmiştir.

Diğer yandan, 3083 Sayılı " Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu " uyarınca, Bakanlar Kurulu Kararı ile Uygulama Bölgesi ilan edilen alanlarda çalışmalarını yürütmektedir.

1961-2002 arasında 41 yıllık dönemde toplam 450 Bin Hektar alanda toplulaştırma yapılmış iken, 2005-2010 yılları arasında 620 000 Ha. alanda toplulaştırma yapılmış olup, GAP ve diğer illerde 2010 yılında 2 070 920 Ha. alanda Arazi toplulaştırma çalışmalarımız devam etmektedir.

Söz konusu, Kanun kapsamında; ilk kez 'Bölünemez Parsel Büyüklüğü' belirlenerek ve mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri ve marjinal tarım arazilerinin 20 Dekardan, dikili tarım arazilerinin 5 Dekardan, örtü altı tarımı yapılan arazilerin 3 Dekardan daha küçük parçalara bölünmesi önlenerek fiili toplulaştırma yapılması sağlandı.

SORU 7) Çiftçimizi her dönem perişan eden ürün ödemelerinde, desteklerde yaşanan gecikmelerin bir daha yaşanmaması için ne tür bir önlem alınması düşünülmektedir?

CEVAP 7) Haziran ayı sonu itibariyle tarımsal destekler %81.3'ü tamamlanmış olacaktır. Ayrıca, TMO'ya arz edilen ürün bedelleri 1 ay içerisinde üretici banka hesaplarına aktarılmakta olup, alım noktasına alım ödemelerine aracılık eden bankalardan alınan ürün kartı ile gelen üreticilere ürün bedelleri 10 gün erken ödenmektedir. Bu kart sayesinde üreticiler, Türkiye'nin her yerinden banka şubelerinden veya ATM'lerden sıra beklemeksizin ürün bedellerini alabilmektedir.

SORU 8) Açıklanan buğday taban fiyatlarının düşük tutulmasının gerekçeleri nelerdir?

CEVAP 8) Alım fiyatları belirlenirken; üretim miktarı, geçtiğimiz yıl fiyatları, maliyetler, enflasyon oranı, refah payı ve üretimin sürdürülebilirliği hususları dikkate alınmaktadır.

Açıklanan fiyatlar müdahale fiyatı olup; Üreticilerimizin ürünü piyasada daha yüksek fiyattan değerlendirebilme imkanı mevcuttur. Ayrıca ÇKS kapsamında, TMO'ya yönelen ürünlerin tamamı satın alınmaktadır. Bu kapsamda TMO, kendisine yönelen bütün ürünü alacak şekilde tüm teknik ve finansman hazırlıklarını tamamlamıştır.

TMO, 2 Haziran 2010 tarihinde Anadolu Kırmızı Sert Buğday müdahale alım fiyatını Haziran, Temmuz ve Ağustos ayları için 550 TL/Ton olarak açıklamış olup Eylül, Ekim ve Kasım ayları için her ay olmak üzere 10 TL/Ton artış sağlanmıştır. Bu fiyatlara ilaveten Bakanlığımızca da 2010 yılı ürünü buğday için 50 TL/Ton prim ödemesi yapılmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi 2010 yılında da gübre, mazot, sertifikalı tohumluk ve toprak analizi gibi destek ödemelerine devam edilecektir. (Gübre desteği 15 TL/Ton, Mazot desteği: 11 TL/Ton, Sertifikalı Tohumluk desteği 18 TL/Ton, Toprak analizi desteği 9 TL/Ton) Pirimle birlikte 103 TL/Ton olarak Bakanlığımızca sağlanan destekler dikkate alındığında; Haziran-Temmuz-Ağustos aylarında 653 TL'ye ulaşacak olan ton başına ödeme tutarı, Eylül ayında 663 TL'ye, Ekim ayında 673 TL'ye, Kasım ayında ise 683 TL'ye yükselmiş olacaktır.

SORU 9) İzlenen hububat politikalarında verimlilik ve kalitenin artırılması için tarım teknolojilerinin geliştirilmesi konusunda yapılan çalışmalar nelerdir?

CEVAP 9) Bakanlığımız Araştırma Enstitüleri tarafından çeşit geliştirme çalışmalarında yüksek verimlilik ve kalite yanında biyotik ve abiyotik stres şartlarına dayanıklılık göz önünde bulundurularak özellikle kurağa toleranslı çeşitlerin geliştirilmesine ağırlık verilmektedir.

SORU 10) Toprak yapısına uygun gübre kullanımı teşvik etmek için yapılan çalışmalar nelerdir?

CEVAP 10) Bakanlığımızca, toprak analizine dayalı olarak toprağın gübre ihtiyacının belirlenmesi ve ekilecek bitki çeşidi de göz önüne alınmak suretiyle gübreleme yapılmasını teşvik etmek amacıyla ilk etapta, 2009 yılından itibaren gübre desteğinde 50 dekar ve daha büyük araziler için toprak analizi yaptırma şartı getirilmiştir. Bir başka ifadeyle, 50 dekar ve daha büyük parseli olan çiftçilerimizin bu araziler için gübre desteği alabilmeleri, topraklarını analiz ettirmeleri şartına bağlanmıştır. Yine bu durumda çiftçiler gübre desteğinin yanı sıra toprak analiz desteği de alabileceklerdir.

.2009 yılı üretim sezonu için 2010 yılında Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olan çiftçilere 72 milyon TL toprak analizi destekleme ödemesi yapılarak geçen yıla göre 44 kat artış sağlanmıştır. Bu çerçevede, 2008 yılında ülke genelinde toplam 192.000 toprak analizi yapılmış iken, 2009 yılında analiz sayısı 983.000'e yükselmiştir.

Ayrıca, 2011 yılında da Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilere alan bazlı olarak ürün gruplarına göre değişen miktarda mazot, gübre ve toprak analizi destekleme ödemesi yapılacaktır.